

Cíklo 28.
9. julijs.

Pomha i Bóh!

Létnik 26.
1916.

Sy-li spěwał,
Pilne džělat,
Strowja cé
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne džělaš
Wšedny dny;
Džén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew cé!

F.

Sserbske njedžeske lopjeno.

Wudawa ho kódu hobotu w Esmerlerjez knihicíschczeri w Budyschinje a je tam sa schtvrťletni pschedplatu 40 pj. doftacž.

3. njedžela po hvjatej Trojiz.

1. Mój. 1, 26. 27. Bóh džesche: Stwořmy človjeka snamjo k nashej podominoſci a njech knježa na rybach w morju a na ptakach pod njebeſzami a na wschitkej ſemi — — .

Schtož nam biblija na přenich papjerkach powjeda, to je nam kaž lube našežo. Tehdy pſchi ſpeczatku wſchich wězow pſchinjeſe ſemja ſwoju ſelenoſcz a plody. Swěrjata ho poczachu hibacž pod njebjom woſtriedź trawy a kwětkow a ptacžki ſwój hlož ſkyſhcež dachu. A do teho wſcheho ſtupe člowjek, ſo by ho nade wſčem ſradował, ſemju wužiwał a Bohu živý był.

Něſhoto woſchewjaze, ſchtož nam dženža Bože ſłowo praji: „Stwořmy človjeka — ſo by knježil na ſemi — ſnamjo k nashej podominoſci.“ Lěčzo je do kraja ſa-čahňko. Stwielza pod kožu padaja. Nam je woſebje ſ džiwanjom na tutón čaž, hdžej ludu ſ najhylníchimi možami ſmjerze na ho džeja a móz a młodosež hinje, druhdy tak želnivje wokolo wutroby: Njeje to hizom bôle kaž našym podominoſcz? Njeblizi ho poſledni čaž ſwěta? „Knježe, ja ſym twój podrožník a zufobník na ſemi.“ Tola do teho njech tebi klinči:

Graduj ho, člowiske džeczo, ty ſy ſnamjo k Božej podominoſći.

Dži won a hladaj, člowiske džeczo! Stup do ſtwbje, a roſhladuj ho mjes tými živými ſtworjenjem! Ty ſy najwyschchi we ſtwbje! „So by knježil na rybach“, tak džesche Boh pſchi ſpeczatku; rybow pucž dže delkach

a člowjek je ſ wudu loji. „Na ptakach pod njebeſzami“ — jich ſchježka pſches powetr wjedže, ale člowjek je tež dožahnje. Njeje wón ſam naukuňk porojo nim pſches loſt a wetry ho poſbehnyč a lětacž? Skót je ſylniſchi ſ wulkeho džela dyžli my. Ale ty, ratarjo, jón do ſpſchaha bjerjeſch, ſo tebi ſluži a ſemju wobdžela! Tónle čežki čaž dyrbi pomhacž nam pſchenjeſcz. Wón ſam? Ně, wjazy; člowjek knježi, praji piſmo, „na zyſej ſemi“. Wſchudžom jeho ruka nuts pſchima a jeho roſom ſemju, woheń, wodu, paru a milinu do ſwojeje ſlužby woſmije. O, ſchto ma to prajiež, ſo ſ wědomnoſcu ſebi ſylnu pemož, ſtraſhnu woboru k ſeziwjenju kaž k ſchkitowanju krajo, žony a džecži napschecžiwo ſlym naprawimy! Bože džiwne mož we ſtwbje wuſlědžo ſežinimy ho ſ knjесom mjes ludami! Člowiske džeczo, ty ſy ſ knjесom na ſemi! Ty noſyſch Bože ſnamjo na čole, jako roſom, wolu, po-mjatk! Džeczo Wjetſchneho, džakuji tež ho Wótzej, to je twoje najwyschchihe prawo, ſo ſměch teho poſnacž ſ khwalenjom a modlenjom, kž je cze ſtvoril.

„Stwořmy“, tak džesche tón kral majestoscze we ſwojej wſchehomožy a mudroſci. A jeho ſłowo běſche tak wjele kaž ſkutk. Nasch Boh je na njebeſzach, wón čini wschitko, ſchtož chze. A my jemu najblize ſtejimy, my člowiske džecži. Nam ſwoje najlepſche ſubla wudžela — ta dobra wutroba ſtworiczela a Wótza! My ſym ſnamjo k jeho podominoſci. Njej wěrno, ſo bychmy tež my ſ jažnym wóčkom a ſ luboſcziwej wutrobu na ſemi ſkutkowali! Vjes praschenja — ſkutkowacž mamý, dale pſchińč dyrbi člowjeftwo! ſtworiczel je naš k roſwi-wanju ſtvoril. Hdyž ſebi myſlimy, kaž starí něhdy nje-

wjedro jało ropot njebjessich wójskich wojsow wobhladowachu, mjes tym so my blysk wotwodzijemj a jeho schkriczku wot jeneho dżela semje k druhemu wodzimy, so by powiescze mera a luboscze flawa. Hdyz tam kuslat w czornym kraju ludzi tysi se swojimi scherjenjemi, mjes tym so my Boże dżeczi k Wótzowej wutrobje, kiz si nami derje meni, kladzemy. Hdyz tam schlofa (niewolnik) pod kschudom czwilerja skwli a se belu a si popjerjom w ranach na zahatych pruhach blonza mręje, mjes tym so my ranu khorych a w bitwie potrjchenych wobalamy a hojimy! Tam njezuczive a njezlowiske, tu czuczive a mile waschnie! Skot njeuknje, a druhe stworjenje se swojego pschinarodzeneho, husto krewelaczneho, dżiwiego waschnja njemože wustupic. Ty pak, czlowiecze, so Bożej lubosci a krasnosczi pschezo bōle bližisch! Ty masch swobodu, so to si najmjeńska samozes. Wożebje jako kschesczian kmęsch po tym Szynu teho źiweho Boża pschezo dale a dale do Bożego snamienja a jeho podomnoscze so pschemenicz a dacz pschesztworic. Kajka radoseż! Kajke czerjenje, so zebi sapewamy:

Hdyz dobrotu ja činju ludżom,
Też hdyz mje czlowiske wóczko njevidzi,
A rad a lubje pomham wschudzom,
Dha, luby Bożo, podobny żym czi,
Kiz junu śwēt sy stworil si lubosczu.
A hishcze sdżerzisich jón se żmilnosczu.

Czlowiecze Boże snamjo k jeho podomnosczi, wjezel so nad tym! Njezweluj! Njech je to w minjennych, runje tak mjenowanych roszwetlenych czasach so wudawało a prajilo: My wscho lepje wemy: „wón je so se skota roszwiwał dale a wysche! Hishcze we swérinskich sahrodach jeho prjedownikow połasuja.“ Mybli śwētlerjow su runje w nowiszych czasach najnierośomnicze a najbludnicze węzy wunamiale, kotreż su jich wjele żamo wo rosoom a sboże pschinjeżle! Ty praj, schtoż je tamny król Alfons prajic dyrbjal: „Sa to so Bohu wschēdnie a kozdu hodżinu dżakuju: so je mje rosoomnego czlowjeka a uż torhaze swērjo chzyl dacz byż; dale, so je mje k schesczianstwu pschinjedz a mi njeđal w pohanskiej plesoczi tezazh wostacż.“

A ty, fromna kschesczanka Boża, ty, żónska, kiz dżenja do pobożnych rynka wożebje kłuschesch, wostan fromna! Dopomu so, schto pschi stworjenju steji: „Bóh stwori jeju mużsteho a żónsku! Ty stejisch pornio mużej, każ je to Stworiczel hizom chzyl. Czazh su so minyle, hdżez żónska niczo njeplaczesche, mějesche jeno dżelacż a so dręcz a mōzesche tebje muż każ nělajku węz kupicż a pschedacż. Wjezel so! Kózdy spewaj si wótzami:

Do wscheje węcznoscze so dyrbi mój duch
na to prózowacż,
So mohł so bliże k tebi pośbehacż.

Hamjen.

Knjize, wotpuschcz mi, so bych prjedy schol,
swojego nana pohrjebacż.

(Luk. 9, 59 — 60.)

Misionar Waldmeier ras młodemu Turzhi w Syriskej radżesche, so by tola do Europę puczoval a tam na schulach swoje wjedzenje wudospolnił. Młody Turka pak wotmolwi: „Sa dyrbju

prjedy swojego nana pohrjebacż.“ Hdyz bu jemu na to żobuzelenje wuprajene, so je swojego nana psches kmjercz shubil, wotmolwi Turka, so je jeho nan hishcze pschi dobrej strowości a so je se swojim kłowom jeno to prajic chzyl, so ma najprjedy hishcze wsche pschizkuschnoscze napscheczino swojemu nanej dopjelnicz a jeho dożiwic. Tutón podawł dawa nam horjela naspomnijene kłowo Luk. 9, 59 — 60 prawje sroshnicz. Masch Sbóžnik bęsche młodzenzej pschiruczil: „Pój sa mnu!“ Tón pak bęsche wotmolwi: „Knejze, wotpuschcz mi, so bych prjedy schol, swojego nana pohrjebacż.“ Alle Jezuż dżesche k njemu: „Njech morwi swojich morwych hrjebaju, ale ty dži a pschipowjedaj to krlestwo Boże.“ Wschelazj njewrjazj ludżo su tole czitali a su prajili: „Hlejce tola, każ twjerdu njezuczivu wutrobu Chrystus ma; wón żynej dowolicz njecha, ani swojego nana k rowu pschewodzecz, schtoż je tola kózdeho dżeszowa śwata pschizkuschnoscz.“ A węsče je so někotremuzkuli wérjazemu kschesczijanej dżiwno ſdało, so tu Chrystus młodzenzej tole żadanje dopjelnicz njecha. Tola tutón młodzenz ménjesche żwoje kłowo runje taś, każ tamny młody Turka. Jeho nan bęsche hishcze źiwy a strowy a tutón młodzenz chzysche halle po jeho kmjerczi sa Chrystusom hiez. Budżische-li Chrystus jemu tole dowolił, dha jeho żenje wjazy wohladak njeby.

S teho pak sało si nowa widzimy, so, hdyz so nam w Božim kłowie neschto dżiwno ſda, ta wina jeno na tym leži, so my tuto kłowo hishcze prawje njerosymimy.

Pój sa mnu!

Hłos: Jezus, moja nadźija — .

Jesuż wola: Sa mnu pój!
Sażlyscy jeho hłos, o duscha;
Wopuschcz wscho, wsni kschizik żwój,
Ssleduj sa nim, każ so żkuscha;

Seno wón pucż k njebju je,
Sbóžny tón, kiz sa nim dže.

Duż krocż sa nim, kschesczano,
Kiz cze tałle lubje prosth;
Jeho pucżja njeboj so,
Szyni sprózny, wón cze noṣy;
S czernjow tebi róże ktu,
Wostanjesch pschi Sbóžniku.

Sa nim żleduj we wérje,
Njeđaj żej tu krónu rubicż;
S njeje Chrysta prawdoseż fcże,
Każ mohł we njei sbóžnosę żhubicż?
Hnada wérje wotanka
Sunu wrota Salema.

Sa nim krocż we lubosczi,
Wón budż dusche horza żadoseż;
Wó ničo njech njerodzi,
Sbóžnik budż jej troscht a radosę;
Mér, kiz śwēt dacz njemóże,
Dawa Jezuż wutrobje.

Sa nim dži też we horju,
Njeſkorż, hdyz so njeboj mróczki;
Wón, twój wodżer k źiwenju,
Sunu sbóžnu węcznoscż wróczę
Tam, hdżez palmy njebjeske
Khlódki sczelu na tebje!

Sašowidženje.
abo
czerpjenja wjedu k Bohu.
(7. pokraczowanje.)

Nascha hódra abo pucz sapocznje šo na czoplym dnju julijsa, a tehdla noš proch jara czwiluje. Pucze běchu s džela ske a psches te wjeli rjepuchojte mosty, psches kotrež jecz mějachmy, rostschafschymy šo khetro kylnje. Tačo běchmy psches 186 wjerstow pucza sa ſobu wostajili, pschiindzechymy do Nowgoroda, kotrež je wuwołane město, wuwołane ſwojich starožitnosćow a 62 zyrljow dla, kotrež maja rjenje poſłoczenie węzne wjerchi abo kuple. We hłownej zyrlwi abo kathedrali poſkaſuje šo zuſym puczowarjam kaſchę ſwana abo Jana Wulkeho.

Krajina woſoko Nowgoroda je hórkota (Waldaiske horiny hacž do njeje dožahaju), bohacze woſwodžena a jara plódna. Nasch wychschi inspektorat mějesche někotre ſkaly a ſelowe žórka we woſolnoſći Woſchowa ſobu woſkfedžbowacž a dyrbjeschke šo tam podacž, a sa druhich bě woſolnoſć morja Ilmena jara ſajimawa a ſawjeſelaza. Pschi poſodniſhim boſu tuteho morja puczowachu woni do „Stareje Russy“ a pschiindzechu do krajinow pschi „Spelowje“ hacž k rěž Polista. Krajiny woſoko Roriftono ſu najrjeñſche zykleho Nowgorodskeho wjerchowſta. Kraj je plódny, psches rěki a rěčki derje poſodzeny a psches ſelene kucziny poſrjeñſcheny. Rjane lěžy, najkraſnische dubiny, powyſchuja krajinu woſebnoſć tuteje woſolnoſće a wychsche „Salzni“ widzi wózko ſ radoſcžu ſchumjoze wodopadu. Khmjal wiſe šo wſchudže woſoko ſchomow a kerkiw a czini, ſu khłodne hajki czim luboſniſche.

Potom podachu šo naſchi puczowarjo (to rěka, czim, kotsiž wychscheho inspektorja pschewodžachu a ſ kotrežmiž my w duchu ſobu puczujemy) na pucz k jěſorej Seliger a k žórkam Wolgi. Tudy je jara šo pſheměnjaſa krajina, a to hacž k wuſtupej ſchumjateje ſwanowej rěčki. Wola teje ſameje ma Waldaiske horiſchę naſbile nahke brjohi abo ſeženj a na někotrych wjerſchach je kraſny wuſlad. Tola my njemóžemy šo tudy dlěje ſadžeržecž a šo w kraſnoſći krajiny ſumpacž, my dyrbimy dale do Dſtaſhlowa pschi jěſorej Seliger, hdžez naſche wózko wſchudže woſbroſczenie hórfi, rjane ſahrody a khłodne haje wuſlada. Semjanſke ſubla a hrody leža roſpróſhene koſlowoſko a dawaju ſhwedczenje wot teho, ſo jich woſydleryo rjanosć roſhudzicž wjedža, a krajina dostaſwa psches nje napohlad wulkeho bohatſtwa.

My puczowachym potom do Rſchewa a pschi Woldsy hacž do Starizy a pschiindzechym napoſledku hacž do města Twera, hdžez ſo ſkoro w zylym ſwécze ſnate wodowody ſapocznui, kotrež baſtiske morjo ſ kaspiskim ſwjasau. (Wola Wyschneho Woſcožka ſu wſchelake ſpuschežadka, psches kotrež šo po potrjeboſci woda pak do Twery, pak do Msta ſpuscheža a wodži.)

Twer leži tež w dobrej krajinje a zyka twarba města je tajka, ſaſkuž pola wſchitkých ruſowſkich městow teje ſameje wulkosće namakach. Wono ma murjowane, ſu Wulkeho džela pak jenož drjewjane khěže a něhdże 23 000 woſydleryow. My ſo tudy jeno ſkotki čaž ſadžeržimy, ſo bychmy czim rucžiſho do Moskwy (Moskau) nutſzahnyč mibhli. Dwaj dnjej trjebamh wot Twera hacž do Moskwy.

W Moskwe bydli w kraſnje wuhotowanym ſwojim hrodze wjerch G. Hewak je tež wěſty čaž ſ bydłom w Petrosrodze. Sažo bydli khwilu w tym a tamnym hrodze na ſwojich woſbedzeniſtwaſ a puczuje tež čaſto we wukraju po dlohič czazach.

Wychschi inspektorat je muž něhdże 50 lět starý, je khetro toſthy, ma czerwjene mjeswočo a jara wulku brodu. Žeho wózko hłada kruče a wotrje woſoko ſo, a tola je čaſto ſamróčene, jaſo by wutrobu něchtio czežiſko, tak ſo prawje njewěſch, hacž je to ſrudoba

a hrěchna thſchnoſć. Wón je khetro mjelečazy a rěči jeno tehdom khwatnje, hdžez lěžy, pola a ūki widzi, kotrež ſo derje wuſnamjenjenja.

Po čažu ſhoniſy, ſo je tuſo wobſcherne ſaſtojíſtwo hakle psched pyczimi ſetami dostaſ a ma ſetne nutſpſchiindženje wjetſche dyžli wojerſki general pola Němzow. Tola njeſzu hiſchče te doſhodn ſobu liczene, kotrež jemu ſublo pſchinjeſe, kotrehož wužitk taſ doſho czehnje, hacž ſwoje ſaſtojíſtwo ma a wobſtara. Tuſo ſublo leži njeſaloſko Nowgoroda. Wudawki, kotrež jemu psches puczowanja ſaſtojíſtwo dla naſtanu, dostaſje hiſchče wychsche teho ſarunane. Wjerch G., kotrež je wychsoki khějorski ſaſtojnif, je pak tež jedyn ſ najbohatschich ſemjanow Ruſowſkeje a ma ſubla, kotrechž roſſcher je pola někotrych hiſchče njeſnata. Tola je naſch inspektorat wſchitkón pſchihot k temu ſežiniſ, ſo by ſo to ſtaſo. Sa někotre ſeta budžea wſchě wuměrjene. Žene ſ najrjeñſchich woſbedzeniſtow pſchi jěſorje Ilmenu ſu psched ſkotkim wuměrili a wychschi inspektorat chze ſwojemu knjeſej tehdla roſprawu dacž wo ſwojim ſkutkowanju. Potom ma tež w bliſkoſći Moskwy jene ſublo wuměrje, czehož dla ſebi myſli, ſo budže dlejſchi čaž we „pwjatej Moskwe“, kotrež ma 30 pschedměſtow, wostacž dyrbjecz.

Psches 10 ſet hžom je w Ruſowſkej a je Ruſowſka nětko jeho domowina. Tola čaſto ſapopadnje jeho žadosež po němſkim wóznym kraju, hdžez běſche junu ſwoj ſtatok měk; jeho wutroba žedži ſa horami a doſami ſtareje domowinu. Tačo bě do Ruſowſkeje pſchischoł, bě ſ wučerjom pola k. hrabje T., ſiž w ſuſodſtwje pola wjerchha G. njeſaloſko Nowgoroda bydlesche. Wón mějesche 12 ſetne ſyna a 11 ſetnu džowku hrabje T. wučicž. Sa to dosta ſetne 800 ſlěbornych rublow, móžesche ſebi ſonja džeržecž a ſmědžiſche ſe ſwojbu ſwojeho hrabje woſkhadžecž, jaſo by k njei ſkufchal. Pschiindže-li wopyt abo ſwjeczefſe-li ſo někajſi ſwiedžen ſ domje, njebu němſki profeſzař — taſ mjenowachu jeho naſbile — ženje wuſanknjeny a wón ſmědžiſche ſo tež pschi ſabawje woſdželicž. Szłowo w prawym čažu a na prawym měſtnje rěžane, pſchihotowa jemu pucz k temu ſkodženku, na kotrež bu poſdžiſho ſtajeny. Tačo junu wjerch G. wo tym rěčesche, ſo ſo ruſowſke wulke ſubla a lěžy jara hubjenje woſhlađaja a tehdla prawy wužitk pſchinjeſe njež, wupraji profeſzař ſwoje mějenje ſ taſ woſchérnym a wuſtojnym waſhniom, ſo jeho wjerch G. wot teho čaža wjazy ſ wocžow njeſhubi. ale jemu ſaſtojíſtwo poda, kotrež wón ſ wjeſzelosću na ſo wſa. Hrabje T. jeho pſchecži, hacžrunje mějesche po kontralce hiſchče lěto pola njeho woſtaſ, a czinjeſche to czim lubſho, doſekž běſchtaj jeho džesči psches dwěſtenu wužbu pola profeſora wſchelake wědomoſcze derje naukuňkej. Žara wuženj a mudry wjerch G. poſna hžom po přenim lěče wſchelaku wjeſzenoſć a wuſtojnoſć ſwojeho noweho ſaſtojnika a pytny, ſo wježiſche wón tež težame plodonjeſliwie naſožicž. Wón derje widžesche, ſo dyrbja ſo jeho doſhodn pschi nowym hoſpodařtſtve a woſhlađanju jeho ſublów a ſekow wo džesacž ſkotk po wychsici. Tehdla poſtaſi wón zuſeho wučerja, kotrehož ſańdženoscž bě jemu ſkoro zyłe njeſnata, na měſtno, kotrež najlepſe doſhodn pſchinjeſe, a kotrež žadyn privatny ſaſtojnif wychsokho ruſowſkeho knjeſa wjetſche njeſeſche. Žeho wychschi inspektorat dopjelni pak tež na najrjeñſho na njeho ſtajenu doveru a njeje tuſamu ženje njevužitnje wužiwaſ. Hacžrunje bě tehdom pſchelschiwjenje w Ruſkej khetro husto a ſo tón a tamny psches pjenjeſh ſaſlapnycž da; dha wón tola ženje pjenjeſh abo dary braſ njeje, kotrež na to džechu, ſo by ſo jeho ſkutkowanje po tym pſheměniſo. Žeho bohatſtvo pak roſczeſche wot ſeta ſ ſetu.

Hacžrunje taſ rucže bohatſtvo nadoby, njebe tola ſbožowny, pſchetož wón ſtejeſche ſam bjes džecži a ſwojby we ſwécze, a we wutrobi težesche boſtyn ſkot, ſchtož ſo jeno tehdom na

wobliczu wosnamjenjowasche, hdz bě se ſwojimi myklemi a ſacžem ſam.

W augusće bě krafne wjedro a puczowanje wyschschego inspektorja bliżesche ſo ſe konzej. Pschezo bliże a bliże pschiindže k Moskwie, k tej w zyłym ſwecze wuwołanej Moskwie, kotaž ma tak ſławnu historiju a podaczow połku ſańdzenoſcz. W lęcze 1148 ſaloži ju wulkowjerich ſurij Włodomirovič a Daniło Alekandrowicž poſběže ju w lęcze 1300 k hłownemu abo wjerchowſkemu městu, kij tež je we nim na hórkotnym poſběhnenju ſławny Kreml natwaril. Tuta twierdžiſna leži krajedž města, ma pjez wrotow, 2 mostaj, wjèle hrodow, kłoschtrow, 32 zyrfwjoſ a najwyschschu węžu zyłego města, „Iwan Wjelikij”, kotaž mějesche mjes ſwojimi 22 ſwonami ſławnu Hanu Iwanownu, 480 000 puntow czežku. — Město a Kreml buſhtaj we wſchelakich čaſach a wot wſchelakich kniežerjow, mjes kotrejmiž Pětr Wulki wožebje poſmenowanja ſaſtuži, poſtejnſchenej. Psches wulki woheń, kotrž w Napoleonowej pschitomnoſci wot 15.—21. septembra lěta 1812 Moskwu wobſchodzi, ſahubi ſo wot 9185 khežow tak wjèle, ſo jich jeno 2626 ſtejo wosta, a wot tych běſche 2100 drjewjaných. Kjēnſcha a krafniſha je Moskwa ſe ſwojimi 300 zyrfwjoſ (kaž stare pižma praja, je do wohnja 1600 měla) ſaſo ſ procha a ſ popięka naſtała a njeſicžomne poſločane wjerſki a kuplę blyſchcza ſo pschi ſwetle ſkónza ſ krafnym blyſchczom a ſyboleñiom. Alexander dasche k dopomjenju na ſaniczenje Napoleonſkeje mozy a namózneho kniežerſtwa pschitnu zyrfej twaricž a poſwjeczi ju Chrystuſzej, naſhemu Sbóžnikoj. Wona ma pjez wjerchow abo kuplow a 48 ſwonow. W kathedralnej zyrfwi ſkónuja ſo ružowſzy kniežerjo ſ wulkej poſwjecziſnu a w zyrfwi ſwiateho Michała ſo woni po ſmjereži hrjebaſu. W Kremlu je tež wulka a wožebna knihownja. Město roſeže wot lěta k lětu, pschitrywa wulki wobſcher, pschetož wona ma 6 milow we wobſahu, a něhdze 400 000 wobſhlerjow. Woſkolnoſcz Moskwy je rjana a ſuboſna. Do koławokoſto ma woſrub abo paſz rjaných khežow a lětne bydla ružowſkich bohatych ſemjanow abo bohatych pschekupzow powjetſchuja jeje wobſher a poſwychuju poſwycelenje přenjeho napohlada. S hornich pschitwarkow tajich khežow woſchewi ſo wózko na wuhladu do krafneje, ſcherokeje, plódneje woſkolnoſce.

Hdž wyschſhi inspektor hacž k přenim, k městu ſkuschazym khežam pschiindže, potaji ſo město pomału do wjerzornych ſměrkow a jenož tu a tam blyſcotachu a blyſchczachu ſo ſloczane węže zyrfwjoſ w poſledních pruhach. Kołowoſkoło wſcho woſzichny, ale potom ſapocza ſo hudźba abo konzert, kotrehož runiecža hewak něhdze na ſemi njenamakach. Tuto ſwonjenje njeſodži ſo lepje woſiſčaz, hacž je jo N. Mołgunow we ſwojim poſjedańczku: „Proſecíſſi ſón” ežnič, hdž proji:

„Wſchudže bu ežiſhina. Ma jene dobo ſallineža ſwón ſam horkach na Moskowskim wulkim hrodze Kremlu; ſa nim ſallineža druhi, tſecži, a te ſynki a klinčeñje ſo roſſchérjachu, kaž koła na wodze, hdž je ſamien do njeje ežiſnjeny; tſchepotajzy wot Kremla ſo dale ſnoschowachu; njeſechu a czechnicu ſo wot jeneje węže k druhej a napjelnichu zyku woſkolnoſcz ſ njewidomnym, ſo k njeſju waſazym plomjenjom ſynkow. Wone poſběhują duschu ſameje twjerdeje wutroby, kotaž tuto ſwonjenje ſama a njewobęſežena wot staroſczow wo wſchědnym kheb wuſhyschi. Psched mětom njeje tuta měſcheňza ſynkow tak ropotna; dalokosz je te ſame k njebjefkim ſpěwam ſhotowała, w kóždym tſchepota radoſcz a ſahori w hnutej duschi wutrobné žadanje po wérnej poſkucze a moſlitwie. S prawom rěka Moskwa to ſwiate město; wono ſamo jeno wobſedži tute krafne wulke byrgle a w njej ſnadž jeno ſamej ſroshmi halle ežlowjek zyłe njewidomnu móz zyrfwinſkeho ſwonjenja.“

Tuto ſwonjenje ſapſhija wutrobu wyschſcheho inspektorja tak ſylnje, kaž hiſhče nihdh prjedy. Wón pschitasa poſonczej, ſo dyrbi pomaſſho jecž, ſo by tak prawje połne wužiwanje tuthy krafnyh ſynkow mécz moħł. Teho wostaji napohlad rjaných ſahrodow ſymneho, tehorunja tež mjeſche a wjetſche hrody a twarjenja, hacžrunje krafne w mrokoſze psched nim ležachu, dokež jeho wózko ſedma na wſchitku tu rjanoscž poſlada.

(Pſchichodnje dale.)

Wo modlenju.

W septembru lěta 1871 ležachu we franzowſkim měſeſe Nancy wjazy th̄az ranjenych a khorych wojaſow w lazarecie. Wojerſzy pređarjo a diaconojo, kotsiž jim troſcht Božeho ſkowa pschinoſchowachu, roſdželowachu mjes ranjenych tež tak někotru rjanu knihu, mjes druhimi „modleſku knihu ſa wojaſow evangelskeje wěřy“, kotrž běchu ſe Stuttgart w mnogich exemplarach do Nancy požkali. Duž jedyn ſe ſpomnjenych pređarjow ſ tutej modleſkej knihu tež k jenemu ſhoremu pschitupi, kotrž paſ ſ wutrobnéj pschecželniwoſci rjeſny: „Ja ſo džakuju; proſchu, dajeze ju radſho jenemu druhemu!“ Taſo na to duchowny, ſe ſpodžiwanjom na njeho hladawſchi, ſo jeho woprascha, hacž dha wón na ſwojim knoročju ſaneje modleſkeje knihu trjebacž njemóže, wotmolwi raneny wojaſ ſ jaſnýmaj wožomaj: „Wěſo jara derje; ale druhim je to ſhano hiſhče trebnische! Ja ſhym ſo wot ſwojeje macžerje moſlič ſauſny!“ F.

Spěwaj a dželaj.

Tole pschitkovo je krafne wopſhijecze naſcheho duchowneho a cželneho ſiwnjenja abo wužiba, kaž manu ſwoje duchowne a cželne, njeſieske a ſemiske powołanie tudy na ſemi ſjednocžiež. Se ſwojim duschu dyrbimy pschezo w Božej ſkuzbje ſtejcz, ſe ſwojim cželkom paſ ſkuzbje cžlowjekam, a to tak, ſo ſ tym tež Božu ſkuzbu cžinimy, dla teho njemóže bycž ſane roſdželenje duchownych a cželnych ſkuzbow, ale ſjednocženie woſojich. W tym myli ſo wjèle cžlowjekow, hdž Božu ſkuzbu wot cžaſneje ſkuzby džela a jej jako ſebi napschecžiwej poſtajeja. Schtóż ſwoju rolu džela, tón tež ſ tymle cžaſnym dželom Bohu ſkuzi; a ſchitóż dže njedželu ſe mſchi, ſmě tež tam proſhyč ſo cžaſne ſbože a thče.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

* Knies ſarań ſyfora w Minakale ſwyczeſche 1. julija ſwój 25 lětny woſadny jubilej. Wſchelake woſokſma luboſež ſo woſady woſhwedežichu wutrobnu pschitwiliwoſcz woſadny, w kotrejž jubilar ſ bohatym ſohnowanjom 25 lět jako duschowpaſtý ſtukuje. Boh luby Knies ſpožcz jemu hiſhče dokež lěta ſohnowanego ſtukowanja w Minakalskej woſadze.

* Šsobotu 1. julija ſwyczeſche tež knies wyschſhi wužerž Hancžka ſwój 25 lětny woſadny jubilej. Psched 25 lětami bu wón psches njeboh kniesa ſchulſkeho radžicžela dr. Wilda ſaplaſanž. Knies ſarań Rěſbarč mjeſeſhe w mjenje woſady rěcz na jubilara, ſo ſložujo na to ſkoto: „Ja a mój dom chzemh temu Kniesej ſkuziež.“ Gastupjerjo woſady pschepodachu rjane darh a ſwiatocžnoſcz ſkoneži ſo ſ tym ſamym kherluſchom, kaž psched 25 lětami: „Ach! wostań pschi naſ ſ hnadu.“

* Zyrwińska wyschnoſcz we Lužiſy běſche Lužiſke woſady naſpominała, ſa zyrfwje w naraňſchej Pruskej, kotrež buchu psches wójnu domachptyane, darh hromadžiež. To naſominanje je ſwjeſzelazý wuſpěch mělo. Že ſo 6671 hrivnow naſromadžilo.